ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް
ދިވެހިރާއްޖެ

ސަމަރީ ނިންމުން

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2020/HC-A/64
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ހުސައިން ސާލިމް / މިރިކަންއައްސާރި، އއ.މަތިވެރި
- އިސްތިއުނާފާ ދެކޮޅު ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ބަނގުރާ ގެންގުޅުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު
އިސްފަނޑިޔާރު ޢާއިޝާ ޝުޖޫން

ނިންމި ތާރީޚު: 26 ޝަޢުބާން 1442
08 އޭޕްރިލް 2021

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:

03 ރަޖަބު 1441

27 ފެބްރުއަރީ 2020

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 43/U5C/2017
- ނިންމި ކޯޓު: އއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- ބާވަތް: [illegible]
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 20 އޮގަސްޓް 2017
- ނިމުނު ތާރީޚް: 03 ޖެނުއަރީ 2019

ފަނޑިޔާރު އަސްލަމް ޝަރީފުގެ ރައުޔު: (ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު ޢާއިދުކުރައްވާފައި)

ތަޢާރަފު:

1. މިއީ، މއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ބަދަލު އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނޫން ކަމަށްބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި މއ.މަތިވެރި / ދިރިވަންއައްސޭރި، ހުސައިން ސާޖިދު[1] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަކީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

މއ.މަތިވެރި ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދައުވާ

2. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން މއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދައުވާއަކީ:

> "ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/75 (ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުން މަނާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި ބަޔާންވީ އެ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން މއ.މަތިވެރި ސަރަހައްދުގައި ޝަހީމް އިބްރާހީމް (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A008414) އާއި މއ.މަތިވެރި ދިރިވަންއައްސޭރި ހުސައިން ސާޖިދު (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A008514) އާއި މއ.މަތިވެރި [illegible] އަޒީމް މުޙައްމަދު (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A091937) ގެ މައްޗަށް "ބަނގުރާ ބޭނުންކުރުމުގެ" ކުށުގެ ދައުވާ"[2]

ކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

3. އަދި އެ ދައުވާގައި ބުނެފައިވަނީ:

> "[illegible]، އިސްލާމީ [illegible] [illegible] [illegible] ދިމާވާ 06 [illegible] 2014 ވަނަ ދުވަހު 09:30 އެހާކަންހާއިރު، މއ.މަތިވެރި "ކޯޒީ ވިއު" ގެސްޓްހައުސްގައި ބަނގުރާ ބޭނުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މއ.މަތިވެރި "ކޯޒީ ވިއު" ގެސްޓްހައުސް ބަލައި ފާސްކުރިއިރު، އެ ގެސްޓްހައުސްގެ ސްޓޯރުމު ތެރެއިން 514

---

[1] (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A008541)

[2] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން މއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/U.5.C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ހުށަހެޅި ދައުވާ ޝީޓު (ދައުވާ ނަންބަރު 49/2019)

(ފައްސަތޮކަ ސޮރަ) ދަށް ބިރުކަރި 206 (ދުއިސައްތަ ހަޔެއް) ފުރި ބަރުދަން ފުރިހަމަވުމާ އެއީ ސޮޅުދުވަހުގެ ތަނުގައި ކުރި ޗެއާސްޓިއުގެ ތަކުރާރު ބަރުދަން ކުރެއްވި ފާޑުގައި، ބިރުކުރި ކުރެއްވި ފުރި ފުރިހަމަވުމާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/75 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގަދަބާރުން ހިފުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ވެސް ޤާނޫނުގެ 13ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ހހ.ޖަބީލު ސަލާމަތުގެ ރަސްމީ ޕާސްޕޯޓް އެއީ ހހ.ޖަބީލު ޖިނގަނާސާއިރީ ޕްރަސޮރާ ސަލާމަތު އެއީ ހހ.ޖަބީލު ޕާސްޕޯޓް އެއާރޕޯޓް ވަކިކަމުގެ ވަޒީފާ "ބަރުދަން ގެންގުޅުމުގެ" ކަމުގެ ދަށުން ދަށުވުން ކަމަށް ބަލާ، މި ދަށުވުމަށް ހހ.ޖަބީލު ސަލާމަތުގެ ރަސްމީ ޕާސްޕޯޓް އެއީ ހހ.ޖަބީލު ޖިނގަނާސާއިރީ ޕްރަސޮރާ ސަލާމަތު އެއީ ހހ.ޖަބީލު ޕާސްޕޯޓް އެއާރޕޯޓް ވަކިކަމުގެ އިސްކަން ކަންތައް ބިނާކުރެވޭ ސާބިތުވާ އެކުލެވޭ ހިމެނޭގޮތުގެ ދަށުގައި ކުރަނީ ތަރުތީބު އޮޅުވާލުމުގެ ބިނާކުރަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު SC-A/07/2010 ގެ ސިޔާސަތުން ނިންމާފައިވާ ކަމާއި، ހހ.ޖަބީލު "ކާޒީ ޖިޔާ" ގެ ސަރުކާރުގެ އިން ބަރުދަން ފުރިހަމަ އެވަން ހިންގުމާއި ބަލާފައިވާ އެކަމު އިން ފަރާތަކީ ހހ.ޖަބީލު ޖިނގަނާސާއިރީ ޕްރަސޮރާ ސަލާމަތު ކަމަށްވާތީ، ހހ.ޖަބީލު "ކާޒީ ޖިޔާ" ގެ ސަރުކާރުގެ އަދި ބަރުދަން ފުރިހަމަ ވަރުގެ ޕްރަސޮރާ ސަލާމަތުގެ ހިންގުމުގެ ތަނުގައި ކުރި ގެ ސަރުކާރުގެ އެއްކަމެއް، އެހެންކަމުން ހހ.ޖަބީލު "ކާޒީ ޖިޔާ" ގެ ސަރުކާރުގެ އިން ފުރިހަމަ ބަރުދަން ކުރެއްވި ޒިންމާ އޮޅުވާލުމުގެ ތަފާތު ހހ.ޖަބީލު ޖިނގަނާސާއިރީ ޕްރަސޮރާ ސަލާމަތު ކަމަށްވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާން ކުރެވިފައިވާ އެކުލެވޭ ސަލާމަތުން ޖިނގަނާ ހހ.ޖަބީލު ޖިނގަނާސާއިރީ ޕްރަސޮރާ ސަލާމަތުގެ ކަމާބެހޭ "ބަރުދަން ގެންގުޅުމުގެ" ކަން ސަރުކާރުން ސަރުކާރުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރުން، ހހ.ޖަބީލު ސަލާމަތުގެ ރަސްމީ ޕާސްޕޯޓް އެއީ، ހހ.ޖަބީލު ޕާސްޕޯޓް އެއާރޕޯޓް ވަކިކަމުގެ އެއީ ހހ.ޖަބީލު "ކާޒީ ޖިޔާ" ގެ ސަރުކާރުގެ އިން ފުރިހަމަ ބަރުދަން ކުރެއްވި ގޮތުގައި ދިނުމުގެ ފިޔަވަޅު ހުށަހެޅި އަދި ވަކީލުންގެ ބަޔާންތަކުގެ، ކަމެއް އެ ކަންކަން ކަމަށް ކިޔައި ދަތިކަމުގައި، އެހެންކަމުން ގެންދިޔަ ސަރުކާރު އޮޅުވާލުމުގެ ބިނާކުރެވޭ ކަމެއް ކަމަށް ބަލާފައި، ހހ.ޖަބީލު "ކާޒީ ޖިޔާ" ގެ ސަރުކާރުގެ ފުރިހަމަ ބަރުދަން ކުރެއްވުމަށް، ހހ.ޖަބީލު ސަލާމަތުގެ ރަސްމީ ޕާސްޕޯޓް އެއީ، ހހ.ޖަބީލު ޕާސްޕޯޓް އެއާރޕޯޓް ވަކިކަމުގެ ގޮތުގެ އިންތިޒާމް އަށް ދަންނަވާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ "އެކުލެވޭ ސަލާމަތުން ޖިނގަނާ" ހހ.ޖަބީލު ޖިނގަނާސާއިރީ ޕްރަސޮރާ ސަލާމަތު އެއީ، ހހ.ޖަބީލު ޕާސްޕޯޓް

އަޖުރަތު ދީބައްދަލުގެ ވައްކަން "ޓަނގުން ގެންގުޅުމުގެ" ކަން ސަލާމަތުން ސާބިތުވެއްޖެކަމަށާއި، ހހ.ދިއްފުށި މިނިވަންއެއްސާރީ ބަސްއިން ސާބިތުވާ ވައްކަން "ޓަނގުން ގެންގުޅުމުގެ" ކަން ސަލާމަތުން ސާބިތުވޭ، ހހ.ދިއްފުށި މިނިވަންއެއްސާރީ ބަސްއިން ސާބިތު "ޓަނގުން ގެންގުޅުމުގެ" ކުށުން ކުއްވެރިވެފައިވާ ކަމަށާއި، މިއީ މިސާލުގެ ކުށުގެ ބަސްއިން ސާބިތުވާ ވައްކަން ސާބިތުވި ހުކުމަށް ހަމަ ކުރުމަށްކަމަށާއި، މި ކުރުގެ އަދަބުދިނުމުގެ ގޮތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/75 (ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުން މަނާކުރާ ތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ އާ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ހހ.ދިއްފުށި މިނިވަންއެއްސާރީ ބަސްއިން ސާބިތު 5000.00ރ. (ފަސްހާސް ރުފިޔާ) އިން ޖޫރިމަނާކުރުމަށް މި ޤަޟިއްޔާ މިއަދު 03 ޖަނަވަރީ 2019 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މޯލްޑިވްސް އިންލަންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީއަށް ދައްކަން ހހ.ދިއްފުށި މިނިވަންއެއްސާރީ ބަސްއިން ސާބިތު އެއް އަހަރުގައި، ދައުލަތަށް ކަށަވަރުކުރުމަށް ... ހިތުހެދި ނިޔާ ހިންގުން ދީބައްދަލުގެ ބައި މި ޤަޟިއްޔާއިން ބަލައިދިނުމަށްކަމަށް އަމުރުގެ މިކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ބަޔާންކުރާކަށް މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމައިފައެވެ."[3]

މި ޤަރާރުނެރުނެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ ހުށަހެޅުން ނުކުތާތައް

4. ހހ.ދިއްފުށި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިންމައިފައިވާ ސަބަބުތަކާ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނުވާ ކަމަށާއި އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުގެ ކުރިމަތީ ހުރި ހހ.ދިއްފުށި / މިނިވަންއެއްސާރީ، ބަސްއިން ސާބިތުވާ ވަކިގޮތް އެންގިނގިލި ނުކުތާތައް ހުށަހެޅި އެނޫނުތަކާ ބެހޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަލާމަތުގެ މަޖިލިހަށް ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ:

4.1 ހހ.ދިއްފުށި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ހހ.ދިއްފުށި ކޯޓު މިއާ ހިއާ ދިވާނާލަތުން ޖިނާ އަރުދަލުގެ ޓަނގުން ފެނިފައިވާ ދައުލަތުން ކަމަށް ދައުލަތުގެ އަތުން ބަލަހައްޓަމުން ދަނިކޮށް ދައުލަތު ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހެޅި ހެކިތަކުގެ ހެކިބަހުން ދައުލަތުން ބަޔާންކުރި އަދި އެ ކަމާ ޖިނާއީ ޤަޟިއްޔާ ކުރިއަށް

---

[3] ހހ.ދިއްފުށި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިންމުމުގެ ނިޔާ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުވެފައި ނުވާތީ، އަދި [illegible] [illegible]
[illegible] ހުށަހެޅިފައި ނުވާތީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ އާއި،

4.2 އއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓްގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ޖިނާއީ ދަޢުވާއެއްކަމަށްވާއިރު، [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކުރުމުގައި
ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ މިންވަރަށް ހެކިބަސް ލިބިފައި ނުވާކަމަށް ބުނެ
ހުށަހެޅި ނުކުތާ އާއި،

4.3 އއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓްގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުނުވާތީ، [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ އާއި،

4.4 އއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓްގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިންމުމުގައި [illegible]
[illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 20ވަނަ މާއްދާއާ [illegible] [illegible] ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ
އާއި،

4.5 އއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓްގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ނިންމާފައިވަނީ
ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 ([illegible] [illegible] ޤާނޫނު) ގެ 5ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި
އަދި އެމާއްދާގެ (ނ) ގެ 1ވަނަ ނަންބަރާއި 02ވަނަ ނަންބަރާއި 03ވަނަ ނަންބަރާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ
ހުށަހެޅި ނުކުތާ އާއި،

4.6 އއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ދަޢުވާ ނިންމުމުގައި ކޯޓުން ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ ޤާނޫނު)ގެ 03 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ އަދި

4.7 އއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ދަޢުވާ ނިންމާފައިވަނީ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދޭގޮތް

5. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ:

"އއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ދަޢުވާ ނިންމާފައިވާ ހުކުމް ބާތިލުކޮށް ދައުލަތުން ތުހުމަތުކޮށްފައިވާ އަދި ސާބިތުވާ އަދި ޝަރީޢަތް ކުރެވުނު ގޮތުން ޢަދާލަތު ހިފެހެއްޓުމަށް ކުރަން ފަސޭހަކުރެއްވުމަށްޓަކައި، އއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ދަޢުވާގައި އަޑުއަހާފައިވާ ކަނޑައެޅުމެއް ބާތިލު ކުރިއްޔާއަށް އަލުން ނިންމުމަށް އެދިފައިވެއެވެ"[4]

މިފަދައިންކަން އެނގެން އޮތެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަށް ބެލުމުގެ ޚުލާޞާ

ފުރަތަމަ ނުކުތާ: ދައުލަތު ސާބިތުކޮށްދީފައިވަނީ ހުށަހެޅި ތުހުމަތުގެ ހެކިތަކުން ދައުލަތުން ފަރާތުން އަދި އެކަމާބެހޭ ޝަރުޢީ ޤަވާޢިދުތަކާ ޚިލާފަށް ބައިވެރިވާކަމުގެ ސާބިތުކުރުމުގައި ނުވާތީއާއި، އަދި އެފަދަ ޤަރީނާތައް ހުށަހަޅާފައި ނުވާތީއާއި، ޝަރީޢަތްކަމުގެ މަރުޙަލާގައި ދައުލަތު ސާބިތުކޮށްދީފައިވަނީ ހެކިވެރިކަމުގެ ބާބުތަކާއި ހުށަހެޅި ނުކުތާ

---

[4] އިސްތިއުނާފު ފޯމުގެ 10 ވަނަ ނަންބަރު

6. މި ނުކުތާއާ ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތަކީ އއ.މަތިވެރި ކާޓާ ދިމާ ހިންގުމާ ހަވާލުވެހުރި ފަރާތްކަމަށް ކަނޑައަޅާފައި ވިނަމަވެސް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތަކީ އއ. މަތިވެރި ކާޓީ ދިމާ ހިންގުމާ ހަވާލުވެހުރި ފަރާތްކަމަށް ދައުލަތުން ބުނާ ބުނުން ޤަބޫލުކުރެވޭނެ ބައްޔަކަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތަކީ ކާޓާދިމާ ހިންގުމާ ހަވާލުވެ ހުރި މީހަކަށް ސާބިތުކުރާ ސާބިތުވާފަދަ އެއްވެސް ހެކިބަޔާނެއް ހުށަހެޅިފައިނުވާކަމަށެވެ. އަދި ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން ސާބިތުވަނީ ކުރިމަތިލި ފަރާތުގެ ވަކީލުގެ ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުގެ ކޮށްފައިވާ ދައުވާއާ ގުޅޭ ސާބިތުވާފަދަ ހެކިބަޔާނެއް ހުށަހެޅިފައިނުވާކަމަށް ބުނެފައެވެ.

7. މި ނުކުތާގެ ޒާތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ މި މައްސަލާގައި ބުނެފައިވާ ބީސައިން ސާއިލާގެ މައްސަލަ ދައްކާފައިވަނީ ހ. ގެސްޓްހައުސްގައި ބަނދުކުރި ގެސްޓު ކަމުގެ ހުރިހާ ލިޔެކިޔުން ވަކިން ކާޓީ އަދި ބުނާގޮތުގައި އެތަން ބަލައިގަތުމަށް ޙަވާލުކުރެވުނީ، ގެސްޓްހައުސްގެ އިސްވެރިއަކަށް ވެގެން އެތަން އަދަށް އެންމެފަހުން، ގެސްޓްހައުސްގެ އިސްވެރިއެއްގެ ހައިސިއްޔަތުން ބީސައިން ސާއިލާ އެތަނަށްވާސް، ބީސައިން ސާއިލާގެ ގެސްޓްހައުސްގައި ގެސްޓްހައުސް ބަލައިގަތުމަށް ކަނޑައެޅިން، ގެސްޓްހައުސްއިން ވިން އަދަދުތަކެއް ބަނދުކޮށް ޙަވާލުކުރެވިފައިވާކަމަށެވެ. އަދި ބީސައިން ސާއިލާއަކީ މި ހުރިހާ ހިސާބެއް ކާޓީ މިއީ ގެސްޓްހައުސްގެ ސަރުކާރުގައި ކަމަށްވާތީއެވެ، ކާޓީ މިއީ ގެސްޓްހައުސް ހިންގުމާ ހަވާލުވެހުރި އެއްވެސް އިސްފަރާތަކީ އަދި އެ ތަނާ ހަވާލުވެހުރި ވެރިޔާ ބީސައިން ސާއިލާކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރެވެންދެން ފަރާތަކަށް ބުނެފައިވެއެވެ. އަދި މި ގެސްޓްހައުސްގެ ވެރިފަރާތަކީ ހ.މާލޭގެ ކަނޑުބަރާ ދުވަސް، އަސްލުގައި ބަދަލުގައި ވެރިވެވިފައިވާ، އަސްލުގައި އަދި އަޅާ އަޅަފައިވާ ގެސްޓްހައުސް ހިންގުމުގެ އަދި ވަކިން ބަހައިލާ މީހަކާ ޙަވާލުކޮށްފައިވާ ވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނެ އެކަން ޤަބޫލުކުރެވިފައެވެ.

ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: އއ.މަތިވެރި ގެސްޓްހައުސް ކާޓާގެ ނަންބަރު 43/USC/2017 ގެ ސިވިލް ކޯޓުގެ ...
ހުކުމްގެ މައްސަލަ ކޮށް ވިޔަސް ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ޖަވާބު ހުކުމްގެ މައްސަލަ ...

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ މިންވަރަށް ހެކިބަސް ލިބިފައި ނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ

8. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ޖިނާއީގެ މައްސަލަ ކުރެއް ސާބިތުވަނީ އެ ޖިނާއީގެ އިޢުތިރާފުގެ މައްޗަށް ނުވަތަ ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ހެކީގެ މައްޗަށްކަމަށްވާތީއެވެ. އަދި މިފަދައިން ހުށަހަޅާ ހެކިތަކަކީ ދެފައި ޤާނޫނީއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ބުނާ ސަބަބެއްކަމުގައި މިންވަރަށް ސާބިތުކުރާތޯ ހެކިތަކަކަށްވާންޖެހޭނެކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރުމަށްފަހު ވަކީލާއިން ކުރި ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިނުވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވާކަން ފާހަގަކުރާކަމަށް ބުނެ އަދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްސަލަ ދައުވާކުރާ ކުރުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ބައިވެރިވެފައިވާކަން ސަބީލަކަށް ސާބިތުވާފަދަ އެއްވެސް ހެއްކެއް ފެންނަން ނެތްކަމަށް ހުށަހަޅާފައިވާކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

9. މި ނުކުތާގެ ޒާތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތުން ސާބިތުވުމުގެ މައްސަލަ ޤަބޫލު ބަލައިގެން ގެންނެވުމުގެ ކުރީގެ ދައުވާއަށް ޝަރީޢަތުން ސާބިތު އިންކާރުކޮށްފައިވާ، ދައުވާ ސާބިތުކުރުމުގައި ދައުލަތުން ހެކި ހުށަހަޅާފައިވާތީއެވެ. އެގޮތުން، ހުށަހެޅި ހެކިންގެ ހެކިބަހުން ކޯޓު މިއޮ ގޯސްޓްރޭޝަން ގެއް އަދުލުގެ ބަދަލު ފުރުޞަތު ދެއްކި ފުރުޞަތު ބަލައިލުމުގެ ބައްޗަސްކުރާ ކަނޑައެޅިފައިވާކަމުގައި އަދި ޝަރީޢަތުން ސާބިތުވުމަށް އެ ގޮސްޓްރޭޝަން ހިންގާ ހަވާލުވެ ހިނގާ ފަރާތުގެ ވަކީލުވެ ހިސާބުކަމަށް ދައުލަތުން ސާބިތު ބުނެފައިވާކަމަށް އެހެންގޮތަކުން ހެކިތަކުން ސާބިތުވާ، މައްސަލަ ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ އެއްގޮތްނޫންކަމަށް ދައުލަތުން ދެކޭކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

ދިފާޢަށް ނެގުނު: ޢަބްދުލްހާދީ ގެޓްސްޕެރިޝް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ޝަރީޢަތުން ސާބިތު ކޯޓު މިއޮ ހިންގުމުގެ އެއްވެސް ފިކުރަކަށް ކަނޑައެޅި ޢަމަލުގެ މައްސަލަ ކުރު ސާބިތުވާކަމުގެ

ކަނޑައެޅިއިރު ޤާނޫނުގައި ކޯޓު ދީ ހިންގުމުގެ އުސޫލު އިސްތިސްނާކޮށްފައި ސާބިތުވެގެން ހެކި ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުއްވިއިރު، އަދި ހިމެނޭ ހިމެނޭނެކަމަށް އަކަށް ސާބިތުކުރެވިފައިނުވާ، އޭގެ މައްސަލަ ކޯޓު ސާބިތުވާގޮތަކަށް ކަނޑައަޅައި މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ

10. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދަންނަވާފައިވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ޢައްޔަނުކުރި ކޯޓު ޖެހޭ ހިންގުމާ ހަވާލުކުރި ފަރާތްތަކުން ކަނޑައަޅައިދިނުމަށްފަހު އަދިކަމެއް ކޯޓު ޖެހޭ ހިންގުމާ ހަވާލުކުރި ފަރާތްތަކުން ދައުލަތުން ދެން ތިބި ހުށަހަޅާ ސާބިތުވެފައި އޮތުމަށް ހެކިހެކި ފާހަގަކުރުމަށް ހުށަހެޅުއްވިފައިވާކަމަށެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ކޯޓު މިދެ އިސްތިއުނާފަކަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަންނީގޮތުން އޮތުމަށް އަސާސީގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށް ނުނިންމާލައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދަންނަވައެވެ.

ހަތަރުވަނަ ނުކުތާ: ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 20ވަނަ މާއްދާއާ ރިޢާޔަތްކުރެވިފައި ނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާ

11. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދަންނަވާފައިވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކުރުމުގައި ސަބަބަކީ ހާޒިރު ހިނދިކޮށްދިނުން ދިޔަ ތަޙުޤީޤުގައި ވަކި އަދާލަތީ ކަން ތަޙުޤީޤުކުރުމުގައި އަ ދިޔަ ތަޙުޤީޤުގައި ވަކި ފަރާތްތަކާ ހުރި ތިމާގެ ޙައްޤުތަކުގެ މައްސަލަ އަދި އެ ވަގުތު ކޯޓު މިއުގައި ޝަރީޢަތް ކޮށް ބަލައިގެ މައްސަލަ މި މައްސަލައިގައި ތަޙުޤީޤުކުރި ދައުލަތް އެފަރާތެއްގެ ކަންކަމުގައި ދަށުން ފަހަރެއް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަމަށެވެ. މި ނުކުތާގެ ބަދަލުގައި ވަކި މިއުގެ ނުވަ ވަކި ބަޔާނުގެ މައްސަލަ ދަށުގައި ދައުލަތް އެފަރާތެއް ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 20ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފު ގޮތެއް ޙައްޤުތަކުގައި ފަރާތްތަކުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދެން ވާގޮތަށް ހިފައިފައެވެ.

12. މި ނުކުތާގެ ޖަވާބުގައި އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވާ ފަރާތުން ދަންނަވާފައިވަނީ މި މައްސަލައިގައި ދުސްތޫރު ސާފުކޮށް ހުށަހަޅާ އިތުރު ބައެއްގެ މައްސަލަތަކުން ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށް ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ވިއްދަނަން ހުރި ފުރިހަމަ ތިބިފައިވާ އެގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށްފައިވާ އަދި މި މައްސަލައިގެ

ޙުސައިން ޝާހިދުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައެޅުމުގައި މައްސަލަ ސާބިތުކުރުމަށް ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެންމެހައި ހެއްކާއި ޝާހިދުން [illegible] ކަމަށް [illegible] ދައުލަތުން ބުނެފައެވެ.

ފަސްވަނަ ނުކުތާ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި އަދި މާއްދާގެ (ހ) ގެ 01 ވަނަ ނަންބަރާއި 02 ވަނަ ނަންބަރާއި 03 ވަނަ ނަންބަރާ ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނާ ހުކުމުގެ ނުކުތާ

13. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައި ހުރި މައްސަލަ [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ނިންމުމުގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކި ޝާހިދުންގެ ބަޔާނުތަކާއި، މި ހައިކޯޓުގެ މައްސަލަތަކުގައި މީގެ ކުރިން ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަމަށެވެ.

14. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ފަސްވަނަ ނުކުތާއާއި ހަވަނަ ނުކުތާއާއި ހަތްވަނަ ނުކުތާއާއި ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ މި މައްސަލަ ސާބިތުވާކަމަށް ފަނޑިޔާރު ކަނޑައެޅުމުގައި މައްސަލާގައި ހުށަހަޅާފައިވާ އެންމެހައި ހެއްކާއި ޝާހިދުގެ ބަޔާން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާކަމަށެވެ. މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ފަނޑިޔާރު އަމަލުކޮށްފައިވަނީ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފުވާކަމާއި، [illegible] ފަނޑިޔާރަކަށް [illegible] ނިންމުންތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރެވިފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވާތީ، ފަނޑިޔާރުން [illegible] ކޮށްދީފައިވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވެއެވެ.

ހަވަނަ ނުކުތާ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑިޝަރީގެ ޤާނޫނު) ގެ 03 ވަނަ މާއްދާއާއި 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނާ ހުކުމުގެ ނުކުތާ

15. ޢިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނެފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑީޝަރީގެ ޤާނޫނު)ގެ 03ވަނަ މާއްދާގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑީޝަރީ ބަލާ ހުރިހާ މަޙްކަމާތަކެއްވެސް ހިންގާނީ ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކާއި ޤާނޫނުއަސާސީގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވިޔަސްވެސް، ޢިސްތިއުނާފުކުރެވިފައި މިވާ ޤަޟިއްޔާ ނިންމުމުގައި ބުނެވޭ އަސާސްތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު ނުވާކަން ފާހަގަކުރެވޭތީއެވެ.

ދެވަނަ ނުކުތާ: ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނެފައިވާ ނުކުތާ

16. ޢިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނެފައިވާ ގޮތުގެ ހިމަނާގެ އެޖަރީގެ ބައެއްގޮތަކާއި ވަކިވެރިކަމުގެ ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ގޮތުން، ޤާނޫނުން ދީފައިވާ އަދުލުވެރިކަމާއި އިންސާފުވެރިކަމުގެ ސަރަޙައްދުތަކުގެ ބައެއް ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42ވަނަ މާއްދާގެ އިޖުރާއަތު ތަޢާރަފުވެފައިވާ އަދުލުވެރި ޝަރީޢަތުގެ ދުސްތޫރީ ޙައްޤުތަކާއި ހަމަޖެހިފައިނުވާ ގޮތަކަށް ޤާނޫނީ ކަންކަން ތަރުތީބުކޮށްދީފައިވާ ދުސްތޫރީ އަދި އަސާސީ ބައެއް ޙައްޤުތަކެވެ. އެގޮތުން، އެ ބައެއް ޙައްޤު ހިމާޔަތް ކުރުމަށް ވަކިވެރިޔަކު އަދުލުވެރިކަމާއި އަދި އިންސާފުވެރިކަމާއި ޚިލާފަށް ޤާނޫނީ ގޮތުން ނިންމާފައިވާ އެހެން ޤަރާރުތަކާއި ވަކިވެރިކަމުގެ ގޮތުން، ސަރުކާރު ނިޒާމުތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގައި ހިމެނޭ މަޖިލީހުގެ ހިފުން މަސްއޫލިއްޔަތު އެކުލަވާ ފަރާތްތަކުން ވިދިވިދިން ދާއިމީ އިޖުރާއީ ބައެއްގޮތް ޤަވާއިދުތަކުގެ ގޮތުން ގަވާއިދު އަދި ޤާނޫނު އިންސާފާއި ދުސްތޫރީ ދާއިރާގެ "އަދުލު އިންސާފު ޤާއިމުކޮށްދިނުމާ" މި ފާއިތުވެދިޔަ ބަރާބަރު، ދިރާސާކޮށް ކުރީގެ ޙުކުމްތަކުގައިވާ ގޮތުން، އިންސާފުވެރި ޤާނޫނީ ޙައްޤުތައް ކަށަވަރު ކުރުމުގެ ޤާނޫނީ ނިޒާމުތަކުގެ ބަދަލުތައް ދިނުމާއި ގުޅޭ ޙައްޤު ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ގޮތަށް ޙުކުމްކުރުމާ އިޖުރާއީ ފަރާތްތަކުގެ ޤާނޫނީ ޙައްޤުތަކާއި ދުސްތޫރީ ޙައްޤުތައް ކަށަވަރުކޮށްދީފައި ވާއިރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޙުކުމްތައް ވެސް ޖުޑީޝަރީ މަސްއޫލިއްޔަތު އެއް ގޮތަށް ޤާނޫނީ ޙައްޤުތަކާއި ދުސްތޫރީ ޙައްޤުތަކާއި ބެހޭ ޤާނޫނުގެ އުސޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ހިންގާފައިވާ ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

ނުޖެހޭކަމަށްވުމުން މި މައްސަލާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ކުރި ދަޢުވާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ސާބިތުކޮށްދެވިފައި ނުވާކަން ފާހަގަކުރާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކަމުދާ ފަރާތުން އެދުން

17. އިސްތިއުނާފުކަމުދާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ:

"އއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/USC/2017 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ޙުސައިން ޝަރީފުގެ މައްޗަށް ކޯޓުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބަނދުކުރާ ގޮތަށް ކުރުގެ ދަޢުވާ ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައި ނިންމަވާފައިވާ ނިންމުމަށް ބަދަލުގެންނަންޖެހޭ އެއްވެސް ފާޑެއް ނުވަތަ ސަބަބެއް އަސާސެއް ނެތުމަށް ކަނޑައަޅުއްވައި ދެމެހެއްޓުމަށް އއ.މަތިވެރި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/USC/2017 ގެ ޤަޟިއްޔާއިން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ޤާއިމުކުރެއްވުމަށް މައްސަލަ ނިންމަވައިދެއްވުން އެދެމެވެ."[5]

މި ފަދައިންކަން އެނގެން އޮތެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާއި ސަބަބުތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވުން

18. ޝަރީޢަތުން ސާބިތުވާގޮތުގެ މައްޗަށް އުފުލުން ދަޢުވާއަށް އެއް ބައި އިންކާރުކޮށްފައެވެ. އެ ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ދަޢުވާކުރުން ކުރި ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވަނީ:

18.1 މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ޕޮލިސް ވޯރަންޓް ކޯޕްރަލް އަލީ ފާރޫޤު (ސ.ނ.1980) އާއި،

18.2 މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ޕޮލިސް ސްޓާފް ސަރޖަންޓް އަލީ އަޙުމަދު (ސ.ނ 1489) އާއި،

18.3 މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ޕޮލިސް ސްޓާފް ސަރޖަންޓް އަންވަރު އަޙުމަދު (ސ.ނ 2946) އަދި

18.4 މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ޕޮލިސް ކޯޕްރަލް އިބްރާހީމް ސަޢީދު (ސ.ނ 3365)

---

[5] އިސްތިއުނާފީ ފޯމުގެ ޖަވާބު ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ 5 ވަނަ ނަންބަރު

ބުނެވިދާނެ ހެކިތަކެއް [illegible] ނުފެނެއެވެ.

19. ދަށުކޯޓުގައި ބުނެފައިވާ [illegible] [illegible] ހައިސިއްޔަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުފެނެއެވެ. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުފެނެއެވެ. [illegible]

19.1 ޕޮލިސް [illegible] ސަރވިސްގެ [illegible] ސަރޖަންޓް އަޙްމަދު [illegible] ވާހަކަތަކުން [illegible] [illegible] ތިރީގައި އެވަނީއެވެ:

" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 14:50 [illegible] [illegible] [illegible] 03 (ތިނެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި މި 03 (ތިނެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible]) [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] އަޅުގަނޑަށް އެނގެއެވެ. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރާއްޖޭގައި ހުރި އެންމެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދެއްވި މަޢުލޫމާތުން ރާއްޖޭގައި ހުންނެވި އެންމެ [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި ދެންނެވިއެވެ."

19.2 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިމައްސަލައާގުޅޭ މިންވަރު [illegible] އެވަނީއެވެ:

"[illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

19.3 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެވަނީއެވެ:

"އަދި [illegible] ([illegible] [illegible]) [illegible] 03 ([illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އިބްރާހީމް ސަލީމް އާއި އަދި އަޙްމަދު ވަނީ ހަވާލާދީފައިވާއެވެ. އަދި މިމައްސަލަ ހިނގާފައިވާތީ ދިނަ ދޫކޮށްލާފައިވާތީ [illegible] ހަރަކާތްތަކެއް. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] ދެ މައްސަލައާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ލިބިދީފައިވާ [illegible] ގެ ޖުމްލަ ދަށުން ބަލާނީއެވެ."

19.4 އަދި އަޙްމަދު ޝަހާދަތުގައިވާ ވާހަކަތަކުން މިމައްސަލައާގުޅޭ ޖުމްލަކޮށް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ؛

"އަދި އަޅުގަނޑުމެން އއ.ރަސްދޫ [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] އަހުރެން [illegible] މިއާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަޅުގަނޑު (އަދި އަޙްމަދު) އާއި އިތުރު 03 (ތިނެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްމަދު އާއި [illegible] [illegible] އިބްރާހީމް ސަލީމް އާއި [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] ވަނީ ހަވާލާދީފައިވާއެވެ. އަދި [illegible] މިއައީ [illegible]، [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (އަޅުގަނޑު [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވިއްކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި މިމައްސަލަ އާއި [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] ދަށުން ބަލާނީއެވެ."

މިހެންނެވެ.

20. ޝަރީޢަތުގައި [illegible] [illegible] ދެ ވަނަ [illegible] ވިޔަ [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެންއޮތެވެ. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގެންއޮތެވެ. އަދި އިތުރުން، އެ [illegible] ހިންގާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] އެނގެއެވެ.

21. ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުން މަނާތަކެތީގެ ޤާނޫނު[6]ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"ތިރީގައި މިވާތަކެތި ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުން ވާނީ، އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ގެންގުޅުން ވާނީ، މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް އެންޑް ޓްރެޜަރީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި އެ މިނިސްޓްރީން ކަނޑައަޅާ ގަވާއިދަކާ އެއްގޮތަށް ކަމަށް ވެއްޖެނަމައެވެ.

---

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/75

(1) ކުއްތާ

(2) ނަރުކޮޓިކް ޑްރަގްސް

(3) ބުދު އެއްޗެހި ކަމުގައި [illegible]

(4) [illegible]

(5) [illegible]

(6) [illegible]

(ނ) ތިރީގައި މިވާތަކެތި ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެންނަން ވާނީ އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގައި [illegible] މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރޭޑް، [illegible] އެންޑް [illegible]

(1) ބަނގުރާ

(2) އޫރުމަސް، އޫރުމަހުން އުފައްދާ ތަކެތި

(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ (1)، (2) ގައިވާ ތަކެއްޗާއި (ނ) ގައިވާ ތަކެތި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފެއްދުމަކީ މަނާ ކަމެކެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3)، (4)، (5)، (6) ގައިވާ ތަކެތި ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދަނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible] [illegible]"

މިފަދައިންނެވެ.

22. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 13ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގައި ބަދަލުގެނެސްފައިވަނީ:

"މި ޤާނޫނުގެ 5ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްޗެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުފައްދައިފި ނުވަތަ މި ޤާނޫނާ ޚިލާފު ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނެސް، އަތުގައި ބަހައްޓައި، [illegible] ނުވަތަ ވިއްކައި [illegible] 1 އަހަރާއި 3 އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށްލުން ނުވަތަ އަރުވާލުން ނުވަތަ ގޭގައި ބަންދުކުރުން ނުވަތަ -/1,000 ރުފިޔާއާއި -/5,000 ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

23. [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނީ [illegible] އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން، [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] ކަމުގައިވާއިރު، އަދި އޭނާގެ ހިޔާލުގައި އެއްވެސް [illegible] ނުހަމަ [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާއިރު، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

24. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބުނާ މިންވަރަށް ހެކިބަސް ދީފައިނުވާކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] ހުށަހެޅި ނުކުތާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް މިންވަރަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް ހެއްކެއް [illegible] ހުށަހެޅިފައިވާކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއެވެ. ނަމަވެސް، ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން އެ ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ހުރި [illegible] ހުށަހެޅިފައިވާކަން އެނގެންއޮތެވެ. އަދި އެ ހެކި [illegible] އެ ހެއްކަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[7] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

25. [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[7] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 8ވަނަ [illegible] [illegible] 43/USC/2017 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] SC-A/07/2010 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ކޮންމެ މީހެއްގެވެސް ޙައްޤެއްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 20 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެންއޮތެވެ.

26. [illegible] [illegible] ގެސްޓްހައުސްއިން ބަނގުރާ [illegible] [illegible] [illegible] އުފުލާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 20 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ވަކި ބައެއްގެ މައްޗަށް ކަމަށް އިސްތިއުނާފުވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާއިރު، ދައުލަތުން އެ މައްސަލައިގައި ދައުވާކޮށްފައިވަނީ ހަމައެކަނި ހުސައިން ޝާހިދުގެ މައްޗަށް ނޫންކަން ވަރަށް ސާފުކޮށް އެ ދައުވާއިން އެނގެން އޮތެވެ. އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފުގެ އެ ނުކުތާއަކީ އަސާސެއްނެތް ނުކުތާއެއްކަމުގައި އަހަރެން ދެކެމެވެ.

27. އިސްތިއުނާފުގެ 5 ވަނަ ނުކުތާ، 6 ވަނަ ނުކުތާ އަދި 7 ވަނަ ނުކުތާއަށް ބަލާއިރު، ދަށު ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ފަނޑިޔާރު އަމަލުކޮށްފައިވަނީ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށްކަމުގައި އެގޮތުން ހެކި [illegible] ބަލާފައިނުވާކަމުގައި، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުވާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާއިރު، ފަނޑިޔާރު [illegible] ވަޒަންކޮށްފައިވަނީ ކޮން ހެކިބަހެއް ނުވަތަ [illegible] އަދި [illegible] [illegible] ކޮން [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] ކޮން [illegible] [illegible] [illegible] ނެތްކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

28. ވަކި ފަރާތަކަށް [illegible]، ވަކި ފަރާތެއްގެ ނުފޫޒަށް [illegible]، ވަކި ފަރާތަކުން ދައްކާފުން ބިރަކަށް ޖެހިގެންނުވާގޮތުގައި ތަޢައްސުބުން އެއްކިބާވެގެން ފަނޑިޔާރުންގެ ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި ފަނޑިޔާރުން [illegible] ކަންކަން ކުރަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން، [illegible] މާއްދާއާ ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ގުޅުވައިގެން [illegible] ނުކުތާތަކާ މައްޗަށް އިސްތިއުނާފު [illegible] ކަމަކަށް އަހަރެންނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.

29. އެހެންކަމުން، [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/U5C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ސާބިތުވާ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށްކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

[illegible]

30. 06 އޮގަސްޓް 2014 ވަނަ ދުވަހުގެ 09:30 [illegible] ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން އއ. މަތިވެރި [illegible]
[illegible] ގެސްޓްހައުސް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އިން ބަލައި ފާސްކުރިއިރު، އެ
ގެސްޓްހައުސްގެ ސްޓޯރު ރޫމުގެ ތެރެއިން ބަންގުރާއި ބަންގުރާ ހުސްކުރި ފުޅި ފެނިފައިވެއެވެ.

31. މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އިން އއ. މަތިވެރި [illegible] ގެސްޓްހައުސް ބަލައި
ފާސްކުރިއިރު، އެ ގެސްޓްހައުސް ހިންގާ ހަވާލުވެހުރި ފަރާތަކީ ޙުސައިން ސާބިތުވެއެވެ. އެކަމަކު އެ ބަންގުރާ
[illegible]
ނެތެވެ. އަދި އެ ސްޓޯރު ރޫމުގައި ބަންގުރާ ހުރިކަން ޙުސައިން [illegible] ދަލީލުތަކުން އެއްވެސް
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ޙުކުމް [illegible] އަރުވަން ދެކެމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން ބަޔާންކުރެވުނު ގޮތަށް ހުކުމާއެކު، އއ.މަތިވެރި މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 43/USC/2017 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށްޓަކައި އއ.މަތިވެރި، މިނިވަންއައްސޭރި ޙުސައިން ޝާކިރް ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ ޝަރީޢަތުގައި ކޮށްފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އެއްބަސްވުމުން ޙުކުމްކުރީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރި

ފަނޑިޔާރު ހާތިފް ހިލްމީ

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ދީދީ